

Joel 2:13

“En scheurt uw hart en niet uw klederen, en bekeert u tot de HEERE, uw God; want Hij is genadig en barmhartig, lankmoedig en groot van goedertierenheid en berouw hebbende over het kwade”.

Bekeert u 1 oproep 2 inhoud 3 belofte

Gemeente,

Rondom het Heilig Avondmaal willen we stilstaan bij een andere kleine profeet: Joel. Joel geeft ons geen tijdsaanduiding. Er wordt geen koning genoemd van Juda of Israel zodat we kunnen weten wanneer hij leefde en profeteerde. Sommigen denken rond 750 voor Christus, anderen denken 350 voor Christus, of ergens daar tussenin. Het komt erop neer dat hij in elke tijd geprofeteerd zou kunnen hebben. Dat zijn boodschap bij uitstek een boodschap is voor alle tijden. Voor de 8^e eeuw voor Christus, maar ook voor de 21^e eeuw na Christus. Ook als wij ons gaan voorbereiden op het Heilig Avondmaal. Al is het eigenlijk een voorbereiding op nog veel meer zoals we zullen zien.

Wat wel duidelijk is, is dat ten tijde van Joel een sprinkhanenplaag heeft plaatsgevonden. Dat moet eruitzien als bij ons een spreuwenkolonie, maar dan van 10 bij 10 kilometer. De lucht ziet zwart. En dat stort zich dan op het land en vreet alles af. Hoofdstuk 1. Het hele land is kaalgevreten. Er groeit niks meer. Geen gewassen en geen vruchten. Mens en dier lijden hongersnood.

Maar dat is nog niet alles, profeteert Joel. Er zal nog een ergere plaag komen. Van sprinkhanen? Of van een vijandig leger? Kan allebei. Dat zal de dag des HEEREN zijn. En die dag is groot en zeer vreselijk, wie zal hem verdragen? De dag van Gods gericht over Israël. Daar was die sprinkhanenplaag een voorbode van: van de dag van Gods gericht over Israël. Bedoeld Joel de ballingschap? Leefde hij dus toch rond 700 voor Christus?

In elk geval leert Joel ons, dat rampen die wij zien niet op zichzelf staan. Natuurrampen, oorlogsgeweld. Het zijn tekenen der tijden. En bij alle vragen die zij oproepen moeten we één ding niet vergeten: het zijn voorboden, voortekenen van de dag des HEEREN. De dag van Zijn toorn en gramschap over de wereld. Dat hij gericht zal oefenen. Zichzelf als Rechter openbaren zal. Zijn heiligheid en majesteit zal laten gelden. Elke natuurramp, elk oorlogsgeweld is een bazuin, een sirene die dag aankondigt. De HEERE komt. De dag des oordeels komt.

En van een heel andere kant geeft het Heilig Avondmaal eenzelfde signaal af. Ook het Heilig Avondmaal is voorbode van de komst van de Heere. Zo verkondigt de dood des Heeren totdat Hij komt.

De dag des Heeren komt. Maar dan van de positieve kant bezien: Het Heilig Avondmaal wijst heen naar het grote avondmaal van de bruiloft van het Lam. Naar de volkomen verlossing die God dan zal doen aanbreken. Dat door de oordelen heen God Zijn Kerk verlost en eeuwig zal kronen met eer en heerlijkheid.

1 oproep

Zowel de rampen op de wereld als het Heilig Avondmaal roepen ons toe: de Heere komt. De dag van Zijn oordeel is in aantocht. En is het niet nodig en nuttig om daar op gezette tijden eens extra aan herinnerd te worden? Om in elk geval 4 keer per jaar daar bij stilgezet te worden. De dag van de wederkomst is aanstaande. De dag van Gods gericht en de verlossing voor Zijn Kerk.

Hoe makkelijk leven we maar wat door alsof die dag nooit komt. Alsof er nooit een eindgericht komt. Alsof hoe het nu gaat het wel altijd ongeveer zo blijven zal. En de vraag blijft liggen. De vraag waar het om gaat: voor wie zal die dag des HEEREN een dag van vreugde zijn? Wie zal bestaan in die dag? En wie zal door het gericht heen eeuwige verlossing ontvangen? Misschien al dagen niet bij stilgestaan, misschien heel deze week nog niet. Misschien nog nooit in heel je leven..... want zo is een mens van nature. Maar nu dan: voor wie zal de dag des HEEREN een dag van verlossing zijn? Want dat dezelfde vraag als: voor wie is het heilig Avondmaal des HEEREN?

We kunnen nooit genoeg beseffen: dat ligt in principe in hetzelfde vlak. Als Jezus volgende week zondag zou terugkomen op de wolken ten oordeel dan valt de scheiding hetzelfde als wanneer we vragen: voor wie is het Heilig Avondmaal des HEEREN? Volgende week bereid om aan Zijn tafel te komen? Dan ook bereid Hem op de wolken te ontmoeten. Maar: volgende week eerlijk gezegd: ik heb geen deel aan het Heilig Avondmaal, ik ben onbekeerd, dan heb je ook geen deel aan Zijn heerlijkheid als Hij volgende week zondag terug zou komen op de wolken.

We leggen de vraag na aan uw en jouw hart: voor wie is de dag des HEEREN een dag van verlossing? Met andere woorden: voor wie is het heilig Avondmaal des Heeren?

Onze tekst geeft er een duidelijk antwoord op: voor degenen die zich bekeren. Die niet hun kleren, maar hun hart scheuren. Voor hen is het heilig Avondmaal, voor hen loopt de dag des HEEREN goed af. Voor degenen die zich bekeren. Bekeert u tot de HEERE, uw God. Zo begint de voorbereidingsweek.

Waarom? Nou dat zegt het eind van onze tekst. Straks nog meer daarover, maar nu toch dit. Onze tekst eindigt met: want de HEERE is genadig en barmhartig, lankmoedig en groot van goedertierenheid, berouwhebbende over het kwaad. Zeg maar: God is liefde. En dan blijkt één ding heel duidelijk. Dat God liefde is, betekent niet dat bekering niet zo'n vaart loopt, dat bekering eigenlijk niet zo hard nodig is. Wat is dat een dwaling die in slaap sust: Gods is liefde, dus och, bekering komt zo krap niet, bekering is niet zo noodzakelijk, God is liefde. Wat een dwaling, een slaapmiddel van de duivel. Wat zien we in onze tekst? Dat God liefde is dat betekent juist: nog is er tijd tot bekering. Weer is er tijd tot bekering. Nog neemt God zondaren aan die zich bekeren. Hoe lang heeft God al niet tot bekering geroepen? Hoe vaak heeft God al niet tegen ons gezegd: bekeert u. Dat God liefde is betekent: God zegt niet: Ik heb al zo lang en zo dikwijls je tot bekering geroepen, als je nou niet wilt, dan bekijk je het maar. Ik blijf niet roepen, Ik blijf niet wachten. Ik heb het nu gehad met u en met jou. Dat zouden wij toch hebben: dat wij na een paar keer roepen zeggen: nou goed dan, dan niet, dan moet je het zelf maar weten. God is liefde betekent: nog, na zo lang, en voor de zoveelste keer, blijft God roepen: bekeert u. Het doek is nog niet gevallen.

Bekeert u.

2 inhoud

Nou valt er wel één ding op, tenminste dat zou op kunnen vallen. Veel profeten eigenlijk alle profeten roepen tot bekering. En dan hoort daar altijd bij: waarvan dan? Wat doet het volk verkeerd? Welke zonden laten ze toe en koesteren ze? En in een voorbereidingsweek op het Heilig Avondmaal beproeven we onszelf daarop: zijn er zonden, onbeleden zonden, zondige gewoontes? Maar in Joel worden geen zonden genoemd. Joel geeft niet aan waar het dan mis is in het volksleven, waarom de dag van Gods toorn in aantocht is.

En toch maakt hij het wel duidelijk. In de manier waarop hij de bekering omschrijft: scheurt uw hart en niet uw klederen. Nu, dat scheuren van kleren dat weten we denk ik wel, dat was teken van rouw. Als er bericht van iemands dood kwam, toen Jakob hoorde dat Jozef door een wild dier was opgegeten toen scheurde hij zijn klederen. Maar ook na andere schokkende berichten deed men dat: als Jozua en Kaleb horen dat de tien verspieters zegen dat Kanaan toch niet in te nemen is en ze merken dat het volk daarin meegaat, dan scheuren ze hun klederen. Dus bij schokkende, verschrikkelijke gebeurtenissen of

berichten scheurde men de klederen. Teken van schrik ontzetting, verdriet.

Maar Joel zegt: bekeert u, dat wil zeggen: scheurt niet uw kleren, maar uw hart. Met andere woorden: dat eerste doen jullie wel: kleren scheuren, het teken van verdriet. Verdriet over de aantasting van Gods Naam, over de overtreding van Gods gebod in de samenleving, over je eigen zonden en overtredingen, maar het blijft bij dat teken van verdriet. Je hebt geen verdriet, je hart is ongebroken en hard. Maar het gaat God niet om het vertoon, maar om het hart. De vorm is er wel, maar het hart ontbreekt. Maar God vraagt allereerst het hart. De beleving van je ziel. Daarom: scheurt uw hart en niet, niet alleen, uw klederen.

Want kijk, gemeente er zijn twee kanten: de ene kant is dat de vorm ontbreekt, de buitenkant rafelig is en slordig. Nalatig in kerkgang, in bidden, in kleding, in avondmaalsgang. We laten makkelijk een keer verstek gaan en nemen het niet zo nauw. Daar waarschuwt de Bijbel tegen. Maar er is ook een andere kant: dat de buitenkant in orde is, zelfs zo dat je daar een beetje prat op gaat, op hoe het eruit ziet, maar: achter die buitenkant zit geen hart. Het hart is er niet in. En dat stelt de HEERE in Joel aan de kaak. Laat het een zaak van je hart zijn. Bekeert u.

Kijk, boetepsalmen zingen is mooi, goede gewoonte dat na de wet vaak een boetpsalm wordt gezongen. Verzoen de zware schuld die ons met schrik vervuld. Maar is ons hart verschrikt en geschokt onder onze zonden? Of zingen we maar wat?

Kijk, bidden is mooi en goed. Goede gewoonte. Bidden voor land en volk. Voorbede doen voor vorsenhuis en regering want het is zo ver afgeweken allemaal. Maar is ons hart daar bedroefd onder, vindt ons hart het erg dat ze op zondag zomaar reizen, dat winkels op zondag opengaan? Kreunt ons hart? Of zeggen we maar wat?

Kijk, kerkgang is mooi en goed. De beste gewoonte van je leven zowat. Naderen tot God, treden voor Zijn Aangezicht. Maar: verlangt je hart dan ook naar God? Brandt ons verlangen, schreeuwt onze ziel naar God? Of doe we maar wat?

Kijk, avondmaalsgang is mooi en goed. En we zijn dankbaar als de avondmaalsgang toeneemt. Maar: is ons hart in onze avondmaalsgang verbroken en verwondert? Gedenkend aan Jezus' dood in diepe smart en rijke verwondering? Of gaan we zomaar? En ons trieste gezicht is geen uitdrukking van onze zondesmart, maar van ons karakter.

Een andere profeten zei ooit: dit volk nader tot Mij met de lippen, maar houdt het hart verre van Mij. Dit volk nadert tot Mij met

Psalmen, met kerkgang, gevouwen handen, avondmaalsgang, maar het hart is er ver vandaan. Daarom: bekeert u. Scheurt uw hart en niet uw klederen. Dat komt tot ons aan begin van de voorbereidingsweek.

God vraagt allereerst het hart. God vraagt een hart dat ontzet is voor Zijn gericht. Dat berouw kent, smart over de zonden tegen God de Vader, de Schepper. Hem gekrenkt te hebben. De Schepper als schepsel aantasten. Ont-zettend. Berouw over zonden tegen God de Zoon, de Heere Jezus. Zijn pijn verzwaart, op Zijn spijkers en doornen geslagen. Hij, die Zichzelve gaf, door mij beantwoord met hamerslagen. Ont-zettend. Berouw omdat zonden zonden zijn tegen de Heilige Geest. De Geduldige, inwinnende Persoon kracht, die ik bedroefd heb. Bedroefd door zoveel geduld te beantwoorden met zoveel kwaad. Scheurt uw hart! Wil uwen knecht door schuld verslagen. Een verbroken geest en verbrijzeld hart voor God. Dat is Hem aangenaam.

Bekeert u!

Zonder bekering is er geen zaligheid. Zonder bekering kunt u God niet behagen. In uw kerkgang niet, uw avondmaalsgang niet, niet gevouwen handen niet. Zonder bekering, zonder liefde tot God, kan en zal God ons nooit in Zijn Koninkrijk inlaten. Buiten. Niet aan Zijn tafel, niet in Zijn heerlijkheid. Zonder bekering buiten, eeuwig buiten.

Bekeert u! Op weg naar het Heilig Avondmaal. Want onbekeerde harten zijn als harde grond: alle regen ketst eropaf. Maar harten die verbroken zijn zijn als losse, omgewoelde grond, die vangen de regen op. En hoe dieper verbroken, hoe dieper omgewoeld hoe meer regen en zegen het hart op kan vangen en mee kan dragen.

Bekeert u! Ontzetting over de zonde, dat geeft haat tegen de zonde en strijd tegen de zonde. Dat gaat diep. Want kijk: je leven wat veranderen, de buitenkant wat mooi maken en in model brengen, dat gaat nog wel, als je dat echt wilt, lukt dat wel, je past je aan en je krijgt het tot behoorlijke hoogte wel in fatsoen. Maar je hart veranderen....dat lukt niet. Dat kan ik niet, of u wel? Dat doet roepen: HEERE, help. Ik moet me bekeren, maar ik kan het niet. Geef wat U eist. Zelfvoldaanheid wordt behoefte. Vanzelfsprekendheid wordt smeking. Farizeïsme wordt erkenning van schuld en een schreeuw om hulp.

U proeft ook de ruimte hoop ik: ik hoef niet te komen met wat ik heb, maar me wat ik mis. Ik hoef te komen als farizeeër die alles op de rit heeft, maar als arme en behoeftige die genade nodig heeft.

3 belofte

Zo bent u welkom aan Zijn tafel. Zo is er plaats. Zeker weten. Zo is er plaats voor u, voor jou in de hemelse heerlijkheid. Zo wacht ons volkomen verlossing. Zeker weten.

Want.....de HEERE is genadig en barmhartig en lankmoedig en groot van goedertierenheid en berouwhebbende over het kwaad. We hoorden al: deze woorden geven ons aan dat de HEERE nog steeds tijd geeft voor bekering. Dat hij het nog niet zat is met ons. Dat de poort nog open staat. Hij geeft nog tijd en Hij roept nog. Hij wil ons tot Zich roepen en dus ook tot Zich zien komen.

Maar er zit nog iets in: we gaan eerst eens bezien wat er nu precies over de HEERE wordt gezegd. Want het is wel heel belangrijk dat we kernwoorden van de Bijbel weten en kunnen onderscheiden. Dat je niet denkt: och, het zal allemaal wel hetzelfde zijn. Geloof, bekering, wedergeboorte, allemaal hetzelfde. Het is belangrijk dat je weet welk element elke van deze drie woorden aangeven. Zo kun je ook denken: genadig, barmhartig., lankmoedig, zal wel allemaal hetzelfde zijn. Dat mis je veel. Dan laten we veel liggen. Want elk woord heeft zijn eigen accent. En ontvouwt en gordijn van Gods deugden. Dat het niet op één hoop opgefrommeld ligt, maar uiteen gehangen, dan zie je veel beter hoe mooi het is.

Kijk maar: genadig. Dat wil zeggen dat God hoort degenen die tot Hem roepen. Hij ontfermt Zich. Al heb je Hem net op het hart getrapt, als je even later roept, dan hoort Hij toch en komt Hij te hulp. Hoe reddeloos je er ook aan toe bent, hoe schandalig je je hebt gedragen, Hij komt te hulp, tot redding gereed. Keer op keer. Hij schenkt mij hulp Hij redt mij keer op keer.

Barmhartig. Vol van medelijden. Zoals een moeder dat is voor haar kind. Dat wil zeggen: al roept een kind niet, moeder gaat toch kijken. Moeder wacht niet tot ze het kind hoort roepen, maar ze gaat op zoek juist als ze niks hoort. God wacht niet tot ik ga roepen, Hij zoekt totdat Hij vindt en leert me roepen. Hij is mijn roepen voor, Hij roept Zelf mij eer ik Hem roep.

Lankmoedig. Ja, dat is dat woord dat aangeeft dat God graag genade bewijst en heel lang wacht om te straffen. God verdraagt zoveel. Hoeveel zonden hoeveel dagen en jaren. Dan vertoort Hij Zich, maar Hij voert de straf nog niet uit. Wij vallen wel eens direct uit. Maar de HEERE niet. Daar zit een muur tussen. Je moet wel heel lang zondigen en heel lang doorgaan voordat God Zijn straf inderdaad uitvoert.

Groot van goedertierenheid. Zo trouw en vol liefde dat Hij 1000 keer en meer vergeeft en genadig is en barmhartig. De 1001^e keer hoort Hij je weer als je roept, en zoekt Hij je weer op als je weg gedwaald bent.

Berouwhebbende over het kwaad. Kijk, tussen ons en Gods straf staat een muur, tussen ons en Gods verlossing van straf een vliesje. De HEERE komt zo graag op Zijn oordeel terug. De HEERE verkondigt Zijn oordeel opdat Hij het juist niet zal hoeven uit te voeren. Eén zucht en het vliesje is gebroken en Hij geeft Zijn gunst weer. Hij voert Zijn aangekondigde oordeel zo graag niet uit. Daarom laat Hij het juist aankondigen opdat we om genade roepen. En zondaren die wederkeren zijn welkom bij Hem. Vijf eigenschappen, die al vijf vingers wenken. Vijf vingers: een Hand, die wenkt: zondaar komt tot Mij.

Zo is de HEERE. Voor zondaren, voor iedereen. Voor iedereen, op Eén na. Behalve voor Zijn Zoon. Ga maar na. Hij riep, maar God was Hem niet genadig. Kwam niet te hulp. En God toonde geen barmhartigheid en medelijden en zocht Hem niet op, maar verliet Hem. God was niet lankmoedig, maar vastbesloten om Zijn toorn en straf uit te gieten. En God was niet goedertieren: God hielp Hem nog niet één keer. Sneed al Zijn goedheid af. En God had geen berouw over het kwaad. Het moest en zou plaatsvinden dat gericht op Golgotha over Zijn Zoon.

Wat ik verdiend heb, kreeg Hij. En nam Hij. Wat wij verdiend hebben gaf de Vader Hem, en wilde Hij ontvangen, daarvoor was Hij juist gekomen. Daarom is er vergeving, verzoening. En op grond daarvan is de HEERE genadig en barmhartig, lankmoedig en groot en goedertierenheid en berouwhebbende over het kwaad. Neemt Hij zondaren aan. Zondaren die zich bekeren, die smekend en behoeftig tot Hem komen neemt Hij aan. Die het horen: bekeert u en roepen: geef HEERE wat U van mij eist. Scheurt U Zelf mijn hart. Hij neemt aan.

Eén keer en keer op keer. Luther zei al: ten Jezus zei: bekeert u, doet boete, vertaalde Luther, scheur je hart, toen bedoelde Hij dat heel ons leven één boetedoening, één bekering zou zijn. Want mijn hart wordt steeds weer hard. Wordt vanzelf weer hard. Of: loopt vanzelf weer leeg. Wat er aan berouw, schuldbesef, ontzetting, verlangen, verwondering, beleving in was, sijpelt vanzelf weer weg. Bekeert u! Elke dag is het actueel en nodig. Ook in de voorbereidingsweek.

Wie weet zegt vers 14 Hij mocht Zich wenden. Dat wil zeggen: er valt van ons uit niet op te rekenen. Verdiend is het niet en nooit. Aanneming is er nooit op grond van iets van mij, maar op grond van God. Van wat in God is en Wie Hij is. Als een wonder.

Als een wonder zoals dat waar voor de verloren zoon. Daar ziet u Joël 2 vers 13 en 14 uitgetekend. Ik zal opstaan en tot mijn vader gaan, ik ben niet meer waard uw kind te heten. En als hij nog verre was zag hem zijn vader en liep op hem toe en omhelsde hem en kuste hem. Zo bent u welkom aan Zijn tafel. En zo welkom bent u aan Zijn tafel.

Amen